

PROTOCOL VOOR DE ELEKTRONISCHE MEDEDELING VAN PERSOONSgegevens VAN HET
ONDERZOEK VERPLAATSINGSgegevens VAN HET DEPARTEMENT MOBILITEIT EN OPENBARE
WERKEN NAAR DEPARTEMENT OMGEVING

in het kader van het onderzoek de sociale impact van de lage emissiezones.

27 mei 2020

Dit protocol wordt gesloten conform artikel 8, §1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

TUSSEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, bij delegatie, in de persoon van de leidend ambtenaar van departement zonder rechtspersoonlijkheid Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Secretaris-Generaal Filip Boelaert

ingeschreven in het KBO met nummer 0316.380.841 waarvan de administratieve zetel zich bevindt te Albert II – laan 20 1000 Brussel

hierna: “INSTANTIE 1”;

EN

VLAAMS GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, bij delegatie, in de persoon van de leidend ambtenaar van departement Omgeving, Secretaris-Generaal Peter Cabus

ingeschreven in het KBO met nummer 0316.380.841 en vestigingsnummer 2.199.335.339 waarvan de administratieve zetel zich bevindt te Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel.

hierna: “INSTANTIE 2”;

INSTANTIE 1 en INSTANTIE 2 worden hieronder ook wel afzonderlijk aangeduid als een “partij” of gezamenlijk als de “partijen”;

NA TE HEBBEN UITEENGEZET

- A. INSTANTIE 1 is het Departement Mobiliteit en Openbare Werken van de Vlaamse overheid. Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken doet Vlaanderen bewegen: langs de weg, over het water en door de lucht. Het departement telt ruim 700 collega's. Samen zetten ze elke dag hun expertise in beweging voor een veilige, slimme en duurzame mobiliteit én voor een hedendaagse wegen- en (lucht)haveninfrastructuur. Onze collega's werken zowel beleidsmatig als in uitvoering mee aan projecten zoals de overkapping van de ring rond Antwerpen, de nieuwe sluis in Zeebrugge en de aanleg van een fietssnelweg van Leuven naar Brussel. Om die brede waaier aan uitdagingen tot een goed einde te brengen, kan ons departement rekenen op experts uit verschillende domeinen: van ingenieurs en bruginspecteurs, over beleidsmakers en juristen tot verkeersspecialisten, landmeters en laboranten. Heel diverse profielen die met hun inzet, teamwork en vakmanschap willen bijdragen tot een betere samenleving. Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken werd opgericht ten gevolgen van het Besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie van 3 juni 2005.;

B. INSTANTIE 2 is het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid. Het Departement Omgeving Departement Omgeving heeft de volgende taken:

- de realisatie van een kwaliteitsvol leefmilieu, waarin op een duurzame wijze wordt gebruik gemaakt van diverse voorraden en van de beschikbare ruimte
- de ontwikkeling van een geïntegreerd omgevingsbeleid (ruimte, leefmilieu, natuur en energie) dat gericht is op de beleidsvoorbereiding en -implementatie, draagvlakverbreding, handhaving van de regelgeving en beleidsevaluatie
- samenwerking met steden, gemeenten en provincies voor het lokale omgevingsbeleid. Steden en gemeenten zijn het eerste aanspreekpunt voor de burger.

Het Departement Omgeving is op 1 april 2017 ontstaan uit een fusie van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie en Ruimte Vlaanderen, en is opgericht bij Besluit van de Vlaamse Regering van 24 februari 2017 tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft het beleidsdomein Omgeving;

C. Het departement Omgeving is verantwoordelijk voor het beleid rond de lage-emissiezones (LEZ). Begin dit jaar werden in de pers en door het Vlaamse parlement vragen gesteld rond de sociale impact van een LEZ. Het idee leeft immers dat enkel gezinnen met een lager inkomen over een ouder voertuig beschikken en dat enkel zij dus impact van een LEZ ondervinden. Uit een profielanalyse van Febiac uit 2006 blijkt dat dit een hardnekkig misverstand is en dat ook gezinnen uit de (hogere) middenklasse vaak over een ouder voertuig beschikken. Omdat het onderzoek ondertussen al wat gedateerd is, zijn we op zoek gegaan naar recentere gegevens over de relatie tussen het autobezit, gezinsinkomen, het bouwjaar van de auto, ... Op basis van de rapporten van het Onderzoek Verplaatsingsgedrag kon al heel wat informatie worden verzameld, die de vaststelling van de profielanalyse lijkt te bevestigen. Om echter de werkelijke sociale impact nog beter in kaart te kunnen brengen is een verfijning van de onderzoeksvragen wenselijk. Zo is niet enkel het bouwjaar maar ook het brandstoftype van het voertuig belangrijk, omdat oude benzinewagens wel nog in een LEZ zijn toegelaten. Ook zegt het netto-gezinsinkomen niet alles over de sociale klasse maar lijkt ook het aantal personen binnen het gezin een belangrijk aspect om de sociaal zwakkere gezinnen op basis van het netto-gezinsinkomen beter te kunnen identificeren. Tot slot willen we ook nagaan of er verschillen merkbaar zijn bij de onderzochte relaties volgens woonplaats (grootstedelijk versus de omliggende gebieden), ... ? Al deze informatie moet ons toelaten om een betere uitspraak te kunnen doen over de werkelijke sociale impact en ons toelaten om hierop het beleid verder af te stemmen.

C2. De gegevens worden door INSTANTIE 1 rechtstreeks aan de verwerker bezorgd. INSTANTIE 2 vraagt enkel toegang tot de resultaten van het onderzoek dat is uitgevoerd door de verwerker.

C3. De gegevensstroom zal niet via de dienstenintegrator verlopen.

D. De partijen wensen overeenkomstig artikel 8, §1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer een protocol te sluiten met betrekking tot de elektronische mededeling van persoonsgegevens. Dat protocol wordt bekendgemaakt op de website van beide partijen.

F. De functionaris voor gegevensbescherming van INSTANTIE 1 heeft op 26 mei 2020 advies met betrekking tot een ontwerp van dit protocol gegeven.

- G. De functionaris voor gegevensbescherming van INSTANTIE 2 heeft op 29 april 2020 advies met betrekking tot een ontwerp van dit protocol gegeven.

WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:

Artikel 1: Onderwerp

In dit protocol worden de voorwaarden en modaliteiten van de elektronische mededeling van de persoonsgegevens zoals omschreven in artikel 3 door [INSTANTIE 1] aan [INSTANTIE 2] uiteengezet.

Artikel 2: Rechtvaardigingsgronden van zowel de mededeling als de inzameling van de persoonsgegevens

De beoogde gegevensverwerking door INSTANTIE 2 gebeurt op grond van de noodzakelijkheid van de verwerking voor de vervulling van haar taak van algemeen belang (artikel 6, e) AVG).

INSTANTIE 1 heeft de opgevraagde gegevens oorspronkelijk verzameld voor volgende doeleinden:

- De oorspronkelijke doeleinden waarvoor de gegevens waren opgevraagd bij de burger was in het kader van onderzoek verplaatsingsgedrag (OVG), een onderzoek dat kadert in een taak van algemeen belang van het Departement Mobiliteit en Openbare werken. Het betreft hier gegevens die worden gebruikt voor statistisch onderzoek ikv evoluties in het verplaatsingsgedrag van Vlamingen, input voor verkeersmodellen en voor beleidsmatige doeleinden van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. Deze taken van algemeen belang zijn terug te vinden in het Besluit Vlaamse Regering met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie van 3 juli 2006 – artikel 30.

INSTANTIE 2 zal de opgevraagde gegevens verwerken voor volgende doeleinden:

- Het doeleinde van deze mededeling van gegevens gebeurt in functie van een onderzoek naar de sociale impact van een LEZ, een onderzoek dat kadert in een taak van algemeen belang van het Departement Omgeving. Het betreft gegevens die worden gebruikt voor statistisch onderzoek naar de relaties tussen het bezit van een voertuig dat niet in een LEZ is toegelaten en de inkomensklasse/sociale klasse van gezinnen en beleidsmatige doeleinden van het Departement Omgeving. Deze taken van algemeen belang zijn terug te vinden in het Besluit Vlaamse Regering met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie van 3 juli 2006 – artikel 30.

Het doeleinde voor de verdere verwerking is historisch onderzoek of statistische doeleinden. Op deze verwerkingen geldt een uitzondering volgens artikel 5, 1, b), tweede zinsdeel van de algemene verordening gegevensbescherming: deze verwerkingen worden niet als onverenigbaar beschouwd met de oorspronkelijke doeleinden.

Artikel 3: De gevraagde persoonsgegevens en de categorieën en omvang van de gevraagde persoonsgegevens conform het proportionaliteitsbeginsel

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de verschillende persoonsgegevens die worden meegedeeld, alsook de verantwoording van de proportionaliteit en de bewaartermijn van de gegevens.

Het betreft geen persoonsgegevens als vermeld in artikel 9 en/of 10 van de algemene verordening gegevensbescherming. Indien dat wel het geval is, wordt dit gespecificeerd in onderstaande tabel.

Gegeven 1	<i>Kenmerken van het voertuig/de voertuigen die het gezin ter beschikking heeft (het soort wagen, het bouwjaar en de brandstof)</i>
Verantwoording proportionaliteit	<p>Het soort wagen is noodzakelijk om de personenwagens te kunnen onderscheiden van de bestelwagens of andere.</p> <p>Het bouwjaar en de brandstof zijn nodig om voor alle personenwagens te kunnen afleiden of het voertuig al dan niet aan de huidige toegangscriteria voor een LEZ voldoet. De toegangscriteria verschillen per brandstoftype en euronorm. Aan de hand van het bouwjaar kan de euronorm worden afgeleid. Dieselwagens mogen maximaal ongeveer 10 jaar oud zijn om een LEZ te kunnen binnenrijden, benzine wagens maximaal 27 jaar oud.</p> <p>De voertuiggegevens moeten ons dus toelaten om voor de bevroagde gezinnen te kunnen onderzoeken of ze over een niet-toegelaten voertuig beschikken of niet. Om ook te kunnen nagaan of het niet-toegelaten voertuig het enige voertuig is binnen het gezin, is deze informatie vereist voor alle voertuigen die het gezin ter beschikking heeft.</p>
Gegeven 2	Gegevens over de woonsituatie en de financiële situatie van het gezin (de maandelijkse netto-gezinsinkomensklasse, het aantal personen binnen het gezin, de woonsituatie – al dan niet samenwonend, met of zonder kinderen)
Verantwoording proportionaliteit	Het doel is om de sociale impact van de LEZ te bepalen en om na te gaan of het vooral de sociaal kwetsbare gezinnen zijn die over een niet-toegelaten voertuig beschikken. Om sociaal

	kwetsbare gezinnen te kunnen onderscheiden is informatie nodig over maandelijks netto-gezinsinkomen en over de woonsituatie. Een alleenstaande persoon met een netto-gezinsinkomen van 1501-2000 euro heeft immers geen armoederisico terwijl een gezin van 4, met 2 kinderen, en met eenzelfde netto-gezinsinkomen wel een risico op armoede heeft.
Gegeven 3	Het type woongebied (grootstedelijk gebied, regionaalstedelijk gebied, ...)
Verantwoording proportionaliteit	De LEZ's zijn enkel ingevoerd in grootstedelijk gebied (Antwerpen en Gent). Er zijn indicaties dat het autobezit in deze gebieden lager is en dat er meer gezinnen met een lage sociaaleconomische status in deze gebieden wonen. Daarom willen we nagaan of er verschillen zijn in de onderzochte relaties volgens het gebied waar de gezinnen wonen.

De meegedeelde gegevens zullen door INSTANTIE 2 gedurende 6 maanden bewaard worden. Deze bewaartermijn kan worden verantwoord gezien na publicatie van de onderzoeksresultaten er door het Vlaams parlement aanvullende vragen kunnen gesteld worden, die bijkomende analyses vereisen.

Na deze periode zal INSTANTIE 2 de opgevraagde gegevens wissen en INSTANTIE 1 hiervan op de hoogte brengen via privacy.departement@mow.vlaanderen.be.

Artikel 4: De categorieën van ontvangers en derden die mogelijks de gegevens eveneens verkrijgen

INSTANTIE 2 zal de meegedeelde persoonsgegevens in het kader van de in artikel 2, 2°, vooropgestelde finaliteiten kunnen medelen aan volgende categorie(ën) van ontvangers:

- Volgende diensten van INSTANTIE 2 zullen toegang hebben tot de gevraagde persoonsgegevens:
 - o De afdeling Energie, Klimaat en Groene Economie – team Lucht.

Enkel personen die omwille van hun functieprofiel deze informatie nodig hebben voor de uitvoering van hun werk, krijgen toegang tot de informatie. Deze informatie betreft uitsluitend de resultaten van het onderzoek, uitgevoerd door de verwerker. De medewerkers van team Lucht krijgen geen toegang tot de brondata.

- Daarnaast kunnen de gevraagde gegevens worden medegedeeld aan of ingezien door:
 - o U Hasselt (IMOB), in de hoedanigheid van verwerker. Hiertoe wordt een verwerkersovereenkomst afgesloten.

Elke eventuele mededeling van de gevraagde persoonsgegevens door INSTANTIE 2 moet voorafgaandelijk aan INSTANTIE 1 worden gemeld en moet uiteraard in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. Dat betekent onder meer dat INSTANTIE 2 waar vereist een protocol sluit voor de mededeling van de gevraagde gegevens.

Artikel 5. Periodiciteit van de mededeling en de duur van de mededeling

De persoonsgegevens zullen EENMALIG worden opgevraagd omdat het om een éénmalige analyse gaat in functie van een specifieke vraag. De persoonsgegevens uit alle edities van het onderzoek verplaatsingsgedrag worden hierbij opgevraagd om een voldoende grote steekproef te hebben en voldoende onderbouwde conclusies te kunnen trekken.

Artikel 6: Beveiligingsmaatregelen

Er worden door INSTANTIE 2 geen specifieke maatregelen getroffen ter beveiliging van de mededeling van de persoonsgegevens, vermeld in artikel 2 of in het kader van de gegevensmededeling omdat INSTANTIE 2 de persoonsgegevens zelf niet ontvangt noch verwerkt.

INSTANTIE 2 doet voor de verwerking van persoonsgegevens die het voorwerp zijn van voorliggend protocol, beroep op dezelfde verwerker als door INSTANTIE 1 bij het oorspronkelijk onderzoek werd gedaan. Aan deze verwerker zal gevraagd worden om exact dezelfde garanties te bieden met betrekking tot het toepassen van passende technische en organisatorische maatregelen opdat de verwerking aan de vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkene is gewaarborgd. INSTANTIE 2 sluit daartoe met de verwerker een verwerkersovereenkomst in overeenstemming met artikel 28 van de algemene verordening gegevensbescherming. Partijen bezorgen elkaar een overzicht van de verwerkers die de gevraagde gegevens verwerken, en actualiseren dit overzicht zo nodig.

Artikel 7: Kwaliteit van de persoonsgegevens

Zodra INSTANTIE 2 één of meerdere foutieve, onnauwkeurige, onvolledige, ontbrekende, verouderde of overtollige gegevens in de persoonsgegevens, vermeld in artikel 3, vaststelt (al dan niet op basis van een mededeling van de betrokkene, meldt zij dat onmiddellijk aan INSTANTIE 1 die na onderzoek van de voornoemde vaststellingen onmiddellijk de gepaste maatregelen treft en INSTANTIE 2 daarvan vervolgens op de hoogte brengt.

Artikel 8: Transparantie

De melding aan de betrokken personen van de mededeling van de betreffende persoonsgegevens gebeurt door INSTANTIE 1 via de uitgebreide privacyverklaring op de website (<http://departement-mow.vlaanderen.be/nl/privacyverklaring>).

De melding aan de betrokken personen van het verkrijgen van de betreffende persoonsgegevens gebeurt door INSTANTIE 2 via de privacyverklaring van Departement Omgeving.

Dit protocol wordt publiek bekend gemaakt door INSTANTIE 1 op de website <http://departement-mow.vlaanderen.be>.

Dit protocol wordt publiek bekend gemaakt door INSTANTIE 2 op de website <https://omgeving.vlaanderen.be/privacy>.

Artikel 9: Sanctie bij niet-naleving

Onverminderd haar recht om een schadevergoeding te vorderen en in afwijking van artikel 5, 2°, kan INSTANTIE 1 dit protocol middels eenvoudige kennisgeving en zonder voorafgaandelijke ingebrekestelling eenzijdig beëindigen indien INSTANTIE 2 deze persoonsgegevens verwerkt in strijd met hetgeen bepaald is in dit protocol, met de algemene verordening gegevensbescherming of met andere relevante wet- of regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens.

Artikel 10: Meldingsplichten

Partijen engageren zich in het licht van artikel 33 van de algemene verordening gegevensbescherming om elkaar [via de functionarissen voor gegevensbescherming] zonder onredelijke vertraging op de hoogte te stellen van elk gegevenslek dat zich voordoet betreffende de meegedeelde gegevens met impact op beide partijen en in voorkomend geval onmiddellijk gezamenlijk te overleggen teneinde alle maatregelen te nemen om de gevolgen van het gegevenslek te beperken en te herstellen. De partijen verschaffen elkaar alle informatie die ze nuttig of nodig achten om de beveiligingsmaatregelen te optimaliseren.

Instantie 2 brengt instantie 1 onmiddellijk op de hoogte van wijzigingen van wetgeving met impact op voorliggend protocol, zoals de finaliteit, proportionaliteit, frequentie, duurtijd enz. en in voorkomend geval van wijzigingen omtrent de verwerkers.

Artikel 11: Toepasselijk recht en geschillenbeslechting

Dit protocol wordt beheerst door het Belgisch recht.

Alle geschillen die voortvloeien uit of verband houden met dit protocol worden beslecht door de bevoegde rechtbank in Brussel.

Artikel 12: Inwerkingtreding en opzegging

Dit protocol treedt in werking op de datum waarop de verwerkingsovereenkomst tussen INSTANTIE 2 en de verwerker is ondertekend.

Partijen kunnen dit protocol schriftelijk opzeggen mits inachtneming van een opzegtermijn van 12 maanden.

Het protocol eindigt van rechtswege na afloop van de in artikel 5 van dit protocol bedoelde termijn van mededeling. Het protocol eindigt tevens van rechtswege wanneer er geen rechtsgrond meer bestaat voor de gevraagde doorgifte van persoonsgegevens.

Opgemaakt te Brussel, op 27 mei 2020, in evenveel exemplaren als dat er partijen zijn.

Filip Boelaert

Secretaris-Generaal

Departement Mobiliteit en Openbare werken

Peter Cabus

Secretaris-Generaal

Departement Omgeving